

Høringsinnspill: Etablering av Bionova

Biogass Norge er en interesseorganisasjon for norsk biogassbransje. Medlemmene er produsenter, distributører og brukere av biogass. I tillegg er Norges Bondelag medlem.

Produksjon av bærekraftig biogass er klimavennlig og sirkulær. Biogass og biorest kan produseres ved bruk av forskjellige biologiske avfallsstoffer, men i alle verdikjeder inngår landbruket; både som leverandører av husdyrgjødsel og/eller brukere av bioresten fra biogassproduksjon. I økende grad inngår havbruksnæringen som en leverandør av biologisk avfall til biogassproduksjon.

I budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og SV ble det vedtatt etablering av Bionova. En slik etablering støttes av Biogass Norge. Vi vil imidlertid understreke behovet for å gjøre biogass til et eget satsningsområde i mandatet som tillegges Bionova. Norge har unike muligheter for å bli en ledende biogassnasjon, og dermed bidra sterkt til å nå målsettingene om en mer bærekraftig, miljø- og klimavennlig landbrukssektor. Biogass har potensial til å kraftig redusere klimagassutslipp fra landbrukssektoren raskt, og dermed bidra til at Norge når 2030-målene. Det å målrette deler av Bionovas portefølje til å utvikle norsk biogassproduksjon, i tett samarbeid med landbrukssektoren, vil være en klok og strategisk tilnærming til utfordringene vi som land må løse for å nå våre utslippsforpliktelser.

Det er særlig under formålet: *«Bionova skal bidra til utvikling av næringsvirksomhet i Norge, reduksjon i utslipp av klimagasser og særlig til binding av karbon. Bionova skal sikre utvikling av bioøkonomien knyttet til landbruk, skogbruk og havbruk, herunder også bidra til biobasert sirkulærøkonomi, økt selvforsyning av fôr i landbruk og havbruk og utvikling av løsninger for at avfall fra havbruksnæringen kan brukes som ressurs»* at biogassbransjen kan spille en aktiv rolle. Bærekraftig biogass bidrar til reduserte klimautslipp, god avfallshåndtering og nye grønne arbeidsplasser.

Biogass Norge vil understreke viktigheten av å se hele verdikjeden i sammenheng, og sikre at virkemiddelbruken innrettes på en måte som gjør at avsetning til biogassproduksjon blir et reelt alternativ for bøndene. Bare ved etablere virkemidler som virker i hele verdikjeden vil vi være reelt i stand til at jordbruket når sine forpliktelser på kutt i CO₂. Gjennom en slik verdikjedeforståelse kan man også unngå uønskede tiltak som påvirker Norges evne til å ha en høyest mulig innenlands matproduksjon.

Enova vs Bionova

I dag forvalter Enova ulike støtteordninger for biogassbransjen. I tillegg er det støtte til levering av husdyrgjødsel som inngår i landbruksavtalen. Enova-støtten omfatter investeringsstøtte til produksjonsanlegg, støtte til fyllestasjoner og innkjøp av kjøretøy. Støtteordningen til fyllestasjoner avvikles 15. februar 2022. Dette er synd fordi markedet er under utvikling og ikke modent nok til å stå på egne ben. Enovas endrede rammevilkår aktualiserer debatten om hvilke rammer Enova skal jobbe under og om Bionova skal ta over noen av støtteordningene som Enova har i dag. Biogass

Norge mener Enova fortsatt er best egnet til å forvalte ordninger som skal bidra til mer klimavennlige transportløsninger og produksjonsstøtte til nye anlegg, men om Enova utvikler seg bort fra en slik. Dette fordrer likevel at dette tydelig prioriteres av Enova. Vi mener videre at det etter eksempelvis 3 år kan være naturlig at man evaluerer hvordan virkemidlene som legges i henholdsvis Enova og Bionova fungerer, og om det er behov for en samordning av virkemidlene.

Bionova må ha tilstrekkelig finansiering

Skal Bionova bli et slagkraftig organ som bidrar til å innfri målene i budsjettavtalen mellom Ap, Sp og SV om reduserte klimagassutslipp, økt karbonopptak i jord og skog, samt næringsutvikling - er det avgjørende at fondet tilføres tilstrekkelig og forutsigbar finansiering. Det er krevende å estimere hvor stor potten for Bionova i 2023 bør være før endelig mandat er etablert. Samtidig er utslippsforpliktelsen i klimaavtalen mellom jordbrukets organisasjoner og staten på 5 mill. tonn CO₂-ekv. mot 2030 kjent.

Vektlegge reduserte CO₂ utslipp

Ved tildeling av midler fra Enova er reduserte klimautslipp ikke en del av kriteriene som brukes for å avgjøre om det skal gis støtte til et prosjekt eller ikke. Biogass Norge mener dette burde vært endret. Reduserte CO₂ utslipp bør være en vesentlig effekt i nye prosjekter.

På samme måte bør reduserte CO₂ utslipp vektlegges i mandatet til Bionova. Større biogassanlegg kan bidra med betydelige utslippskutt, men da må virkemiddelapparatet tilpasses for å ta ut disse effektene.

Regjeringens valg om å ikke innføre CO₂-avgift på biologiske produksjoner er svært klokt, og viser en forståelse og vilje som samsvarer med det potensialet som ligger for økt produksjon og verdiskaping fra landbrukssektoren i Norge. Samtidig er det nødvendig å sikre at de tiltakene som gjennomføres faktisk bidrar til reduserte utslipp. Bare på denne måten vil man både kunne øke matproduksjonen og når forpliktelse til utslippskutt i landbrukssektoren. Reduserte CO₂ utslipp bør derfor vektlegges i mandatet til Bionova, for å gjøre virkemiddelbruken effektiv og målbar. Større biogassanlegg kan bidra med betydelige utslippskutt. Derfor bør man vurdere å gi støtte til prosjekter basert på anslåtte CO₂-kutt. Dette vil sørge for en målrettet bruk av virkemiddelapparatet som gjør at synergier og måloppnåelse i prosjektene blir størst mulig.

Mandatutforming

En viktig del av jobben med utformingen av mandatet til Bionova må være å lage et klart grensesnitt inn mot mandatet til Enova. Bransjen må vite hvor i det offentlige virkemiddelapparatet biogassbransjen hører hjemme. Det er viktig at biogassbransjen ikke faller mellom to stoler.

Det bør også vurderes om støtten til levering av husdyrgjødsel til biogassproduksjon bør ligge under Bionova i stedet for å være en del av landbruksavtalen. Samtidig bør det vurderes om støtte til landbruksmaskiner som benytter biogass bør være en del Bionova.

Samtidig er Bionova en god mulighet til å løfte norsk bioøkonomi og fondet kan være positivt for å utvikle hele verdikjeden og bidra med etablering av nye virksomheter og nye grønne arbeidsplasser. Det kan være utviklingsprosjekter for biologisk avfall, prosjekter i leverandørindustrien til biogassproduksjon og utvikling av bruksområdene for biogass og biorest.

Noen prosjekter som kan være aktuelle:

- Økt bruk av avfallsstoffer fra havbruksnæringen til bruk i biogassproduksjon
- Utvikling av biorest/biogjødsel produkter til bruk i landbruket

Forskning og utvikling

Forskning og utvikling er en forutsetning for å bygge norsk bioøkonomi. Det bør settes av en egen pott til forskningsprosjekter, gjerne basert på et samarbeid mellom forskningsinstitusjoner og bedrifter som kan bidra til kunnskapsutvikling innenfor verdikjeden til biogassmarkedet. Vi har gode kompetansemiljøer i Norge, men det er behov for å ha forsknings og utviklingsprosjekter gående for å ta vare på den sterke internasjonale posisjonen vi har.

Men vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading "Pia Farstad von Hall". The signature is fluid and cursive, with the first name "Pia" being the most prominent.

Pia Farstad von Hall
Daglig leder
Biogass Norge